

РОЗДІЛ:

ТЕХНОЛОГІЯ ВИРОБНИЦТВА ПРОДУКЦІЇ ПТАХІВНИЦТВА

ТЕМА: Біологічні і господарські особливості птиці

План

1. Особливості технології виробництва продукції птахівництва.
2. Біологічно-господарська характеристика птиці.
3. Оцінка яєчної продуктивності.

1. Народногосподарське значення птахівництва визначається його можливістю постачати цінні продукти харчування – яйця і м'ясо, які характеризуються високою поживністю, відмінними дієтичними і смаковими якостями. У курячому яйці міститься 34,3% сухої речовини, де на протеїн припадає 12,1%, ліпіди – 10,5, вуглеводи – 0,9, мінеральні речовини – 10,9%. До складу протеїну яйця входять усі незамінні амінокислоти в найсприятливішому співвідношенні для підтримання життєвих процесів організму людини. Перетравність його становить 97-98%.

Ліпіди є справжніми жирами і зосереджені на 99% у жовтку яйця. Їх засвоюваність досягає 96-100%. У складі яйця міститься майже всі відомі вітаміни, вміст яких залежить від наявності в кормах. Споживання одного яйця задовольняє потреби людини у вітамінах на 10-50%.

Незамінний продукт харчування – м'ясо птиці, яке перевищує м'ясо інших видів тварин за вмістом протеїну та його біологічною повноцінністю. Вміст у ньому білка досягає 25%, а грудні м'язи містять до 92% повноцінних білків. Забійна маса сільськогосподарської птиці досягає 80% і більше, а їстівні частки становлять 67% живої маси.

Побічну продукцію птиці ефективно використовують у народному господарстві. Так, пух і пір'я є цінною сировиною для легкої промисловості. Послід птиці багатий на протеїн (25-40%), фосфор та інші мінеральні речовини, тому його використовують як органічне добриво. Після висушування послід можна згодовувати великій рогатій худобі і свиням. Наявність у його складі сечової кислоти дає можливість використовувати послід для виготовлення медичних препаратів. Із відходів забою та інкубації яєць виготовляють сухі білкові корми, що містять 50-80% протеїну, всі незамінні амінокислоти, вітамін В₁₂ та інші поживні речовини.

2. За короткий період вирощування молодняк досягає статевої зрілості і починає відкладати яйця. Статева зрілість у курей яєчних порід становить 140-150 днів, м'ясних – 150-180, качок – 160-200, індиків – 200-280, гусей – 250-330, у перепелів – 35-40 днів.

При високій плодючості та життєздатності молодняку від однієї курки м'ясних кросів можна за рік виростити понад 120 бройлерів й одержати близько 250кг м'яса, від качки – 100-150 каченят, або 250-300кг м'яса, від гуски – 50-60 гусенят, або 250-300кг м'яса, від індички – 80-100 індичат, або 400 кг м'яса.

При високій інтенсивності росту птиця економно витрачає корми – на 1кг приросту каченят потрібно в середньому 2кг комбікорму, курчат-бройлерів – 1,8-2,2, індиченят – 2,7-3, гусенят – 3,8, цесарят – 3,2кг.

Переваги птиці у виробництві яєчної та м'ясної продукції порівняно з іншими видами тварин обґрунтовуються високою інтенсивністю обміну речовин в її організмі. У неї посилений газообмін, специфічне травлення, висока температура тіла (40,5-42°). Корм у травному каналі птиці знаходиться 6-8год, тобто значно менше, ніж у ссавців.

3. За рік від однієї курки яєчних порід одержують 220-230 яєць, м'ясних – 100-180, від індички – 90-150, качки, 100-180, перепілки – 220-300, цесарки – 100-150, гуски – 20-100, від голубки – 14 яєць.

Яйця містять багато поживних речовин. Шкаралупа у них становить близько 12%, жовток – 32-35, білок – 52-56%. У курячому яйці сухої речовини понад 26%, із них протеїну – до 13, жиру – понад 11, вуглеводів – 1 і золи – 0,8%. Енергетичність яйця – 420-700 кДж (100-150ккал). Від курки породи леггорн середньою живою масою 1,8кг і з річною несучістю 220-250 яєць, масою кожне 55-60г одержують 11-15кг яєчної маси, що в 6-8 разів перевищує масу несучки. За поживністю 10 курячих яєць відповідає 0,8кг яловичини або 2кг молока. Яйце у птиці формується за 23-28год. Птиця відкладає яйця циклічно. Кількість яєць, знесених нею без перерви, називається серією, а час, коли птиця не несеться – інтервалом. У здорових курей, що несуться, гребінь і сережки рожево-червоні, набухлі, теплі, а пір'я гладеньке, щільне, блискуче.

Крім гусей, найвищу несучість має птиця у перший рік життя. На другий рік (після линання) вона знижується до 15% і більше. Тому птицю використовують переважно 1 рік (продуктивний цикл) або 15-17 місяців.

Несучість птиці визначають за кількістю знесених яєць протягом календарного або біологічного року. При груповому обліку продуктивності несучість вираховують діленням кількості зібраних яєць (за рік, місяць, декаду) на середнє поголів'я птиці, обчислена за фуражними днями.

Індивідуальний облік продуктивності птиці проводять у племпідприємствах. Для цього її кільцюють, а контрольні гнізда обладнують так, щоб кожна несучка, як знесеться не могла із нього вийти доти, доки оператор у відомості щоденного обліку несучості та інших документах не зробить відповідних поміток. Індивідуальну продуктивність за біологічний рік визначають за період від початку яйцекладки до її припинення у зв'язку із линанням (для молодих курок) і від закінчення линання до початку нового періоду, коли птиця несеться у другий біологічний рік (для курок – ярок).

Питання для самоконтролю:

1. Статева зрілість у птиці.
2. Продуктивність птиці при вирощуванні молодняку на м'ясо.
3. Витрата корму на 1кг приросту птиці.
4. Які зовнішні ознаки високопродуктивних несучок?
5. Облік виробництва яєць.